

Bir Türk Destanı: Batur Bey
Hamza Kemal Korkmaz

Tilki Kitap©

www.tilkikitap.com

tilki@matbumedya.com

0850 304 22 03

Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik

Editör: İpek Kocaman

Sayfa Tasarım: Erbil Kargı

Kapak Tasarım: Nuri Çam

Kitappad
com

Kitaplobi
com

Kitapşeyleri
com

1. Basım, İstanbul, Mart 2026

ISBN: 978-625-8579-55-0

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

BİR TÜRK DESTANI: BATUR BEY

Hamza Kemal Korkmaz

İÇİNDEKİLER

Yazardan Mesaj	7
I.BÖLÜM: YIKIM VE KÜLLER	9
II. BÖLÜM: BOZKIRIN UYANIŞI	19
III. BÖLÜM: AKSAKALLAR VE KUTLU DAVET	31
IV. BÖLÜM: MÜHRÜN İLK PARÇASI: ADALET	45
V. BÖLÜM: MÜHRÜN İKİNCİ PARÇASI: SADAKAT	59
VI. BÖLÜM: MÜHRÜN ÜÇÜNCÜ PARÇASI: FERASET	67
VII. BÖLÜM: MÜHRÜN DÖRDÜNCÜ PARÇASI: CESARET	71
VIII. BÖLÜM: MÜHRÜN BEŞİNCİ PARÇASI: SABIR	81
IX. BÖLÜM: MÜHRÜN ALTINCI PARÇASI: ŞEFKAT	85
X. BÖLÜM: MÜHRÜN YEDİNCİ PARÇASI: İRADE VE VATAN... ..	95
SON SÖZ	102

Yazardan Mesaj

Sevgili Okur,

Bu kitabı yazarken asıl niyetim sizi sadece eski Türk dnyasının fantezi kurgusuna dâhil etmek ya da fikirlerimi doğrudan önünüze yığıp bir tartışma açmak değildi. Aslında her iki türü de çok sevdiğim için ve lafı uzun uzadıya anlatıp sizi sıkmak istemediğimden; değerleri bir hikâye ve Türk destanı kabuğu içinde anlatmak istedim. Belki bazı değer tanımlarım size biraz fazla keskin gelebilir; bunu anlıyorum. Ancak bugün toplumda yaşadığımız, eksikliğini hissettiğimiz doğruları eğip bükmeden, en net hâliyle söylemek gerektiğine inandım.

Benim bu kitapla vermek istediğim asıl mesaj çok açık: Bu değerlere her zamankinden daha fazla sahip çıkmalı ve onları ruhumuzda taşmalıyız. Bu sayfalarda okuyacağınız her satır, bu değerlerin birer mühür gibi önce kalbimize, sonra da geleceğimize vurulması gerektiği inancıyla yazıldı.

Umarım Batur Bey'in bu destansı yolculuğu, sizin dünyanızda da bir karşılık bulur.

Saygılarımla.

I.BÖLÜM: YIKIM VE KÜLLER

Bozkırın üzerine çöken o gece başkaydı. Ağır, sessiz ve tekinsiz... Rüzgâr bile esmeye korkuyor, nefesini tutmuş gibiydi.

Devlet hastaydı. Yaralı, ölümü bekleyen ihtiyar bir kurt gibi soluk soluğa, çaresizce yatıyordu bozkırın ortasında. Şehirler yangın yeriydi; alevlerin yuttuğu kütüphanelerden yükselen o acı is kokusu rüzgârla obalara taşınıyor, halkın boğazında düğümlenen sessiz çığlıklara karışıyordu. Gök kubbe bile bu yoğun dumanla kararmıştı.

Bu, sadece sınır boylarından gelen bir düşman işgali değildi. Daha kötüsüydü, çok daha sinsisi. Düşman surların dışında değil, bizzat içerideydi. Devletin en mahrem yerinden, Vezir Yalga'nın kalbinden sızan o kara zehir, bütün damarlara yayılmıştı bir kere.

Düne kadar gölgesinde serinlenen o ulu çınar, şimdi bir hainin ihtirasıyla içten içe çürüyordu. Yalga, saray balkonundan alevleri izleyip zafer sarhoşluğuyla kadehini kaldırırken tek bir detayı hesaba katmamıştı. Gözden kaçırdığı şey, bozkırın en kuytu köşesinde, gözlerden irak saklı duran bir kor parçasıydı.

Devletin küllerini bağrında taşıyan o adam: Batur Bey.

Güneş, ufuk çizgisini kan kırmızıya boyayarak doğarken Arkış Beyliği'nde aklı durduracak, yürekleri ağza getirecek bir hadise yaşandı. Görgül Bey'in otağından, toprağı yarıp göğe uzanan bembeyaz bir sütun yükseldi birden. Işık değildi sanki bu; elle tutulur, saf bir kudretti.

Görenlerin gözleri kamaştı, atlar huysuzlanıp şaha kalktı. Hemen ardından ufuk karardı; yüzlerce Anka kuşu, kanat sesleri gök gürültüsünü andırarak obaya indi. Otağın etrafında etten ve tüyden, aşılmaz bir hisar ördüler.

Bu sıradan bir doğum müjdesi değildi. Bir işaretti. Töreyle düştüğü çamurdan kaldıracak o yiğidin, Batur'un habercisiydi bu.

Rüzgâr o gün vadilerde, kayalıklarda sadece onun adını uğuldadı: Batur.

Görgül Bey, kucağına verilen bu emanetin ağırlığını en başından beri biliyordu. Kundaktaki bebeğe bakarken sadece bir babanın şefkatiyle değil, bir devlet adamının ciddiyetiyle doluydu gözleri. Onu sadece bir evlat gibi değil, yıkılmak üzere olan bir devlet gibi yetiştirecekti. Kılıç tutmayı da öğretecekti ona, sabrın taşını çatlatmayı da. Devletin en mahrem sırlarını fısıldayacaktı kulağına; törenin demir gibi keskin hükümlerini anlatacaktı.

Batur, usta bir elden çıkmış mücevher gibi, sabırla ve inançla işlenecekti.

Yol uzundu, yük dağlardan ağırdı. Yalnız yürünmezdi. Görgül Bey, kendi gençliğinde yoldaşı Sencer ile kurduğu o omuz omuza bağı hatırladı. Aynı kaderi oğlu da yaşasın, sırtını dayayacağı bir dağı olsun istedi. En sadık beyi Bars'ın oğlu Togay'ı aldı yanına.

Togay; Batur'un gölgesi, sırdaşı, kalkanı olacaktı.

Onları karşısına alıp, "Senin öz kardaşın budur," dedi.

İki yiğit, aynı ocağın ateşinde pişti, aynı pusatla talim etti. Terleri aynı toprağa karıştı. Biliyorlardı; devlet denilen o büyük yapı, gün gelecek onların nasır tutmuş omuzlarında yükselecekti.

Görgül Bey, evlatlarını sarayın, devletin içine soktu. Nizamı görsünler, erkânı bilsinler, dostu düşmanı ayırsınlar diye onları yanından ayırmadı. Fakat zaman aktı, sarayın suyu bulandı.

Bir zamanlar kapıların ardına kadar açıldığı Arkış Beyliği artık sebepsiz bir soğuklukla karşılanır olmuştu. Görgül Bey'in gönderdiği ulaklar dönmüyor, selamlar havada kalıyor, mektuplar cevapsız bırakılıyordu. Sarayın kalbine zehirli, dikenli bir sarmaşık dolanmıştı. Vezir Yalga, Sultan ile Görgül Bey, bu iki kadim dost, arasına fitne tohumlarını çoktan ekmiş, o tohumları yalanlarıyla sulamıştı. Görgül Bey'in sarsılmaz otoritesi, Yalga'nın karanlık planlarındaki en büyük pürüzdü.

Ve o tohumlar, saraydaki büyük toyda patlak verdi.

Kurucu beylerin hepsi oradaydı en şaşalı kıyafetleriyle. Ama Arkış Beyliği'nin yeri, olması gereken o şerefli "tör" makamı değildi artık. Kapı ağzına, rütbesiz erlerin ve hizmetkârların arasına atılmıştı minderleri. Bu, kılıçsız yapılmış bir saldırıydı.

Görgül Bey, bu çığ hakareti yüzündeki tek bir kası bile oynatmadan, dağ gibi bir vakarla karşıladı. Ama yanındaki Bars Bey'in eli çoktan kılıcının kabzasına gitmiş, öfkeden parmak boğumları beyazlamıştı.

Yalga, elindeki gümüş saplı asayı mermere vurdu. *Tak!*

Ses, salondaki fısıltıları bıçak gibi kesti. Yalga konuştuğunda sesi bir devlet adamının değil, avını kıstırmış bir yırtıcının hırıltısı gibiydi:

"Beylerim! Devletimiz birdir, diridir dedik. Lakin görüyorum ki bazıları bu birliği Sultan'ın lütfu değil, babasının malı

sanır olmuş. Arkış Beyliği'nin sınır boylarında topladığı ordular kime karşıdır? Sultan'a mı? Yoksa Görgül Bey'e devletin verdiği otağ dar mı geldi?"Salon buz kesti. Kimse göz göze gelemedi. Sultan, bir zamanlar canını emanet ettiği dostuna döndü. Gözlerinde şüphe bulutları geziyordu ama daha çok, kırılmış bir gurur okunuyordu.

Görgül Bey yavaşça ayağa kalktı. Sesi gürlediğinde salonun duvarları titredi:

"Sultanım! Bizim ordumuzun yönü bellidir. Kılıcımız, vatan toprağına göz dikenin, töreye yan bakanın boynuna iner. Bu duyduklarınız hakikat değil, gölgenize saklanan yılanların zehridir!"Yalga gülümsedi. Dudaklarının kenarındaki o ince kıvrım, bir ölüm fermanı gibiydi. Elindeki son kartı, en kirli kozunu oynadı: Sencer.

Bir işaretle Sencer öne çıktı. Adımları tutuktu, başını kaldıramıyordu. Dostlarının yüzüne bakamadı. Yıllarca aynı sofradan ekmek yediği insanları, bir anlık hırsa sattı.

"Ne yazık ki Sultanım... Görgül Bey'in gizli meclislerdeki planlarına şahidim. 'Sultan yaşlandı, kılıç artık bizim hakkımızdır' dediğini kulaklarımla işittim. Kardeşim dediğim adamın bu ihaneti... Yüreğimi dağlıyor."İşte bu söz, kılıç darbesinden betardi. Bars Bey yerinden fırladı, çelik sesi salonda yankılandı. Hava barut gibi gerildi; tek bir kıvılcım her şeyi yakacaktı.

Sultan, tahtından öfkeyle doğruldu:

"Yeter! Arkış Beyliği azledilmiştir! Görgül Bey... Bugünden tezi yok obana döneceksin. İkinci bir emre kadar saraya adım atmayacaksın!"Görgül Bey, Bars Bey ve arkalarında Batur ile Togay, o devasa kapıdan çıkarken geride sadece bir makamı

değil, bir devri bıraktılar. Arkalarında zaferle parlayan Yalga'yı ve ihanetin ağırlığı altında küçülmüş Sencer'i terk ettiler.

Mühür o gece karardı, gönüller soğudu.

Kapılar yüzlerine kapandığında çıkan o tok ses, bir metal gürültüsü değil de bir veda busesi gibiydi.

Dönüş yolunda çıt çıkmadı. Atların nalları sanki bozkırın toprağını değil de kendi haysiyetlerini eziyordu. Görgül Bey bir ara durdu, atının dizginlerini çekti ve batan güneşe baktı. Gözlerinde öfke yoktu; kendi elleriyle inşa ettiği binanın yıkılışını izleyen bir mimarın kederi vardı sadece.

Gece yarısı mola verdiklerinde, Batur ve Togay kamp ateşinin uzağına çekildi. Togay, kılıcının çeliğindeki yansımaya bakıp dişlerini sıktı:

“Kardaşım... Babalarımızın onurunu iki paralık ettiler. Sencer... O hain dil, bizim hukukumuzu nasıl hiçe sayar? O sofrada yediği ekmek boğazında kalmaz mı?”Batur, çömeldiği yerden bir avuç toprak aldı. Sert kum taneleri parmaklarının arasından akıp gitti. Sesi, babasınıninkine benziyordu artık; daha tok, daha ağırdı.

“Hırs, Togay... İnsanı içeriden yiyen kurt. Sencer, ruhunu sarayın mermerlerine sattı. Ama unuttukları bir şey var: Devlet o soğuk taşlarda değil, bu kara toprakta ve bizim kardaşlığımızda yaşar.”Gözlerini ateşin kızılığından ayırıp Togay'a dikti:

“Babamın sustuğu yerde biz konuşacağız. Kararttıkları o mührü biz parlatacağız. Yemin olsun, bu zillet bizim sonumuz değil; o fitneyi sokanların kıyameti olacak.”İki yiğit karanlıkta el sıkıştı. Bu bir veda değil, küllerinden doğacak büyük bir yangının ilk kıvılcımıydı.

Onlar uzaklaşırken sarayda tekinsiz bir sessizlik vardı. Sultan yapayalnız kalmıştı. Yalga fırsatı kaçırmadı; Sultan'ın etrafındaki sadık muhafızları tedbir bahanesiyle birer birer temizledi. Yerlerine kendi köpeklerini yerleştirdi.

Sultan artık hükümran değildi, altın bir kozada tutsaktı.

Kış sert geçecekti bozkırda. Çünkü güneş, artık sadece hailerin yüzüne gülüyordu.

Arkiş Beyliği obasına çekildi. Ama payitahtta fırtına dinmedi. Sultan, sarayın loş koridorlarında kendi zihninin zindanında dolaşan bir hayalete dönüşmüştü artık.

Yalga son hamlesini yaptı. O gece dışarıda kıyamet kopuyordu. Sultan, yatağında bitkin hâlde doğrudu. İçi daralıyor, vicdanı sızlıyordu. Görgül'ün bakışları gitmiyordu gözünün önünden. Dertleşmek için Sencer'i çağırttı.

Kapı gıcırdayarak açıldı. Sencer girdi ama yalnız değildi.

Sultan fısıldadı: "Yalga... Görgül'ü gönderdik ama huzur gelmedi. Halk aç, beyler isyanda. Söyle bana, biz nerede hata yaptık?" Yalga yatağa yaklaştı. Yüzündeki o sahte hürmet maskesi düşmüştü. Dudaklarında buz gibi bir tebessüm belirdi:

"Siz hata yapmadınız, Sultanım," dedi. Sesi odada bir yılan gibi süründü. "Sadece vaktinizi doldurdunuz. Bu devletin artık sizin köhne nasihatlerinize değil, benim demir yumruğuma ihtiyacı var. Siz batan güneşsiniz; ben ise doğacak olan yeni sahibim." Sultan dehşetle irkildi. Gözleri Yalga'dan kayıp köşede başı eğik duran Sencer'e takıldı. Bir zamanların "sadık bendi", şimdi celladının yamağıydı.

Sultan, son nefesine tüm hayal kırıklığını sığdırdı:

"Sen de mi kardaş? Sen de mi?" O gece resmî kayıtlar,

Sultan'ın "ansızın gelen bir illetle" öldüğünü yazdı. Ama sarayın taş duvarları gerçeği biliyordu. Sencer'in kulaklarında ise o son soru, ömrü boyunca susmayacak bir çığlık olarak asılı kaldı.

Haber obaya ulaştığında, Görgül Bey tek kelime etmedi. Ağlamadı, bağırmadı. Sadece elindeki asayı hışımla toprağa sapladı ve otağına çekildi.

Bu, bir yasın sessizliği idi. Ama Batur ve Togay için bu sessizlik, fırtınadan önceki son nefesti.

Batur, otağın önünde pusatını bileyen Togay'ın yanına vardığında havada metalin taşa sürtünürken çıkardığı o keskin ve huzursuz ses yankılanıyordu. Her sürtünmede çıkan kıvılcımlar, sanki Togay'ın içinde büyüyen o devasa yangının dışarı sızan parçalarıydı. Bileği gerilmiş, dişlerini birbirine kenetlemişti.

Togay, başını kaldırmadan, sesi öfkeden titreyerek konuştu:

"Gördün mü, kardaşım?" dedi. "Sultan'ı sadece katletmekle kalmadılar, babamızı o son görevinden, cenazesinden bile menettiler. Koca bir ömür verdiği o saray şimdi ona kapılarını bir suçluymuş gibi kapattı." Durdu. Elindeki pusatı sertçe yana bıraktı.

"Yalga şimdi o kutsal mühürle sarayda efendilik taşıyor. Biz neyi bekliyoruz? Bu sessizlik bizi diri diri gömüyor, farkında mısın? Bozkır sustukça onlar daha çok bağıyor." Batur ağır adımlarla yaklaşıp elini kardaşının omzuna koydu. Bakışları uzaklarda, babasının elleriyle diktiği ulu çınarın rüzgârda ağır ağır sallanan dallarındaydı.

"Öfken keskin bir pusattır, Togay, haklısın," dedi sesi vakur ama içten bir sızıyla doluydu. "Ama unutmama; akıl, o pusatı tutan kabza olmalı. Kabza sağlam değilse, pusat en çok

sahibini keser. Yalga bir adamı öldürüp geçmedi; o, koca bir devletin ruhunu içeriden çürüttü. Babam sustuysa bu korkusundan değil, emek verdiği o çınarın dallarının birer birer kırılışını izlediği içindir. Görmüyor musun? Koca dağ devriyor. Ama biz... Biz o çınarın toprağa tutunan köküyüz. Kök sağlamsa, gövde yansa da ağaç elbet bir gün yeniden yeşerir. Sabret, vaktimiz gelecek.”Sarayın soğuk mermerleri üzerinde Yalga’nın planları tıklar tıklar işliyordu. Sultan’ın gidişini bir fırsat bilip kendini “geçici otorite” ilan etmiş, parmaklarından zehir damlayan ilk fermanını çoktan hazırlatmıştı. Artık saklanmıyor, gücünü açıkça sergiliyordu:

“Arkış Beyliği, Sultan’ın katlinde zanlıdır. Beyliğin silahlarına el konulacak; Görgül Bey yargılanmak üzere derhâl پایتخت getirilecektir.”Bu ferman, barışın son çığılığı; kılıçların ise uyanış vaktidir.

Yalga’nın infaz birliği obanın sınırında, toz bulutları içinde görüldüğünde oba halkı neye uğradığını şaşırdı. Kadınlar çocuklarını otağlara çekerken erkekler ellerini kınlarına attı. Batur ilk kez babasının karşısına bir çocuk gibi değil, sorumluluk almış bir bey olarak dikildi.

“Baba,” dedi Batur. Sesi artık bir ordunun yükünü taşıyacak kadar ağır ve kararlıydı. “Sen bu devleti kurarken, bu toprakları vatan kılarken kimsenin önünde diz çökmeyip töreyi çiğnetmedin. Şimdi bir hainin yalanı karşısında boyun eğmemize izin verme. Pusatlarımızı teslim etmek, onurumuzu teslim etmektir. Adalet sarayda can verdiyse, biz onu bozkırın ortasında, kendi ellerimizle yeniden doğuracağız!”Görgül Bey, derin bir sessizliğe bürünmüş obaya baktı, sonra yavaşça başını kaldırdı. Oğlunun gözlerindeki o kadim Anka ışığını, o sönmez ateşi gördüğünde içindeki son tereddüt de eriyip gitti.

Bakışları sertleşti, omuzları dikleşti.

Dudaklarından sadece iki kelime döküldü:

“Gereğini yapın.”“Gereğini yapın” emriyle kınından çıkan pusatlar, yaklaşan fırtınaya verilen ilk cevaptı. Ancak kimse Yalga'nın bu denli kana susamış olduğunu, kendi halkına bu kadar gaddarlaşacağını tahmin edememişti. Şafak vakti Arkış Obası sadece bir bölükle değil, Yalga'nın devletin tüm imkânlarını önüne kattığı devasa bir kuşatma ordusuyla sarıldı. Gökyüzü henüz ağarmadan ölümün soğukluğu obaya çöktü.

Bozkırın o huzurlu sessizliği yerini bir anda cehennem uğultusuna bıraktı. Devşirme ordusu obaya her koldan ateş ve ölüm kusuyordu. Görgül ve Bars Bey, eski günlerdeki gibi sırt sırta verdiler. Bir zamanlar vatanın sınırlarını koruyan o iki koca çınar, şimdi evlatları, eşleri ve obaları için son kez pusat sallıyordu. Hareketleri yavaşlamıştı ama vuruşları hâlâ birer balyoz gibi iniyordu.

Çember daralıyordu.

Sencer'in komutasındaki okçular yaylarını gerdiğinde, havayı yırtan okların hedefi Bars Bey oldu. Bir aslan gibi kükre-yerek üzerine gelen mızrakları savuşturan Bars Bey, göğsüne saplanan o ilk okla sarsıldı. Kan, gömleğini kızıla boyarken dizlerinin üzerine çöktü.

Togay, “Baba!” diye feryat ederek ona doğru atılmak istediğinde, Bars Bey son bir gayretle oğluna baktı. Gözlerinde hüüzün değil, tamamlanmış bir vazifenin huzuru ve ağır bir emanetin yükü vardı.

Zorlukla konuşabildi:

“Git, Togay! Batur'u koru... Devlet size emanet! Arkana bakma!”Tam o an Görgül Bey de kuşatmanın ortasında aldığı

ağır yaralarla daha fazla dayanamadı. Dizleri toprağa vurdu. İki ulu çınar, yıllarca beraber yürüdükleri bu yolda, kendi kanlarıyla ıslattıkları toprakta yan yana devrildiler. Sencer uzaktan bu manzarayı gördüğünde yayını elinden düşürdü; bir anlık vicdan sızısı yüreğini yokladı. Ama artık nafileydi. İhanet çoktan rotasını çizmiş, devletin köklerini baltalamıştı.

Batur, babasının yanına ulaşmak, onu o kalabalıktan çekip çıkarmak için delice bir hırsıyla safları yarıyordu. Ancak arkasından inen ağır bir gürz darbesiyle dünya etrafında dönmeye başladı. Kulağındaki çınlama savaşın tüm seslerini bastırdı. Görüşü buluyor, dizlerinin dermanı kesiliyordu. Togay, babasının son vasiyetine tutunarak kendi canını bir kalkan yaptı ve sendeleyeyen Batur'un önüne siper oldu.

Gökten obanın üzerine ateş yağmaya başladı; nefit dolu fıçılar ve yanan kütleler her yeri birer fırına çevirdi. Otağlar çatırtıyla devriliyor, kuru samanlar bir anda parlayarak ortalığı kızıl bir denize çeviriyordu. Yalga'nın süvarileri bu kaosun içine bir kama gibi daldılar; merhametleri yoktu. At kişnemeleri, yanan odunların çıtırtısı ve göğe yükselen feryatlar birbirine karışıyordu.

Togay, Batur'u o ateş çemberinden, dumanın içinden çıkarmaya çalışırken peşe darbeler aldı.

Batur'un bilinci tamamen kapanmadan önce gördüğü son şey; Togay'ın kanlar içinde, dumanların ve çöken çatının arasından sarp bir yamacın karanlığına doğru savrulduğuydu. Batur haykırmak istedi, elini uzatıp kardaşını tutmak istedi ama is ve duman her şeyi kara bir kefen gibi yuttu.

Dünya karardı...